

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda, Člověk a společnost

Vzdělávací obor: Zeměpis

Vzdělávací obor Zeměpis je realizován v povinném předmětu Zeměpis, v jednoletých volitelných předmětech Seminář ze zeměpisu (3. roč.), Seminář ze zeměpisu (4. roč.) a ve dvouletém profilovém bloku Zeměpis pro přírodovědce.

Dvouletý volitelný předmět (odborný blok) pro 3. a 4. ročník (zaměření Přírodní vědy)

Předmět: Zeměpis pro přírodovědce (platnost od 1.9.2025)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení

Zeměpis obsahově vychází ze vzdělávacích oblastí Člověk a příroda, Člověk a společnost a ze vzdělávacího oboru Zeměpis/ Geografie/ v RVP G. Integruje také tato průřezová témata, která vychází v RVP G: Výchova k myšlení v evropských a sociálních souvislostech, Multikulturní výchova, Enviromentální výchova

Semináře a dvouletý profilový odborný blok Zeměpis pro přírodovědce vede k procvičování a prohlubování vědomostí ze zeměpisu. Je zde kladen důraz na pospojování dosud nabytých znalostí do souvislostí a dovednosti analyzovat výsledky za pomoci geografických výstupů, jakými jsou mapy, SWOT analýzy, grafy další interpretační způsoby. Další čas je také věnován rozvoji digitálních kompetencí.

Časové a organizační vymezení

Předmět Zeměpis pro přírodovědce je řazen jako dvouletý volitelný předmět v zaměření Přírodní vědy do třetího a čtvrtého ročníku s hodinovou dotací 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v odborných učebnách zeměpisu a počítačových učebnách. Výuka může být doplněna odbornými exkurzemi.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k rozvoji

Kompetence k učení:

- učitel zadává referáty, k nimž žáci vyhledávají, zpracovávají, třídí a hodnotí geografické informace a kontroluje výsledky a požaduje, aby žáci samostatně zhodnotili a formulovali závěry
- získané poznatky propojuje se se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky ke kritickému a analytickému myšlení, pojmenuje podstatné lokální, regionální a globální problémy přírodní a společenské sféry a žáci o nich diskutují a usilují o vlastní řešení problému.

Kompetence komunikativní:

- učitel vyžaduje na žácích formulaci vlastního rozhodnutí, pojmenování problémů nebo vlastních názorů na konkrétní téma, vede ke vhodné argumentaci, konzultuje názory svých žáků a vede je ke spolupráci

Kompetence sociální a personální:

- učitel rozděluje pracovní úkoly ve skupinách, posiluje efektivní spolupráci a hodnotí výsledky aktivní spolupráce skupin i jednotlivců.

Kompetence občanské:

- učitel prezentuje fakta a argumenty pro utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí, vyjadřuje demokratické přístupy v řešení společenských problémů, žáci poznávají tradice, zvyky a kultury lidí v jednotlivých světadílech a oblastech, uvádí, vysvětluje, objasňuje a zdůvodňuje žákům nutnost ochrany přírodního a životního prostředí a vede žáky k toleranci.

Kompetence k podnikavosti:

- učitel informuje žáky o šíření moderních komunikačních, dopravních a výrobních technologií, které mají úzký vztah k orientaci, pohybu a pobytu v terénu, k cestování, k ochraně přírodního a životního prostředí a vede žáky k zapojení do různých soutěží a projektů.

Kompetence digitální

- učitel pracuje s žáky v souladu s rozvojem aspektů umělé inteligence (AI), zadává samostatné i skupinové úkoly využívající digitální prostředí a posilující schopnosti vyhledávat a ověřovat aktuální informace v online prostředí

Zabezpečení výuky žáků se speciálními potřebami:

- žáci se speciálními potřebami jsou integrováni do běžných tříd a ve spolupráci s PPP škola vytvoří pro tyto žáky konkrétní podmínky

Zaměření - Přírodní vědy

Výstupy ŠVP	Učivo téma	Konkretizace	Průřezová témata, souvislosti, metody
3. ročník (zaměření –Přírodní vědy)			
• orientuje se v aktuálních poznatcích o poznání Vesmíru, pohybech Země a jejich důsledcích včetně jejich interpretace v elektronických zdrojích • rozpozná a dovede okomentovat výhody/nevýhody typů kartografických zobrazení; zná výhody/nevýhody metod tematické kartografie • dokáže vysvětlit podrobněji koloběh vody, skleníkový efekt, důvody globální změny klimatu a jejich dopad na současnou společnost	Vesmír a pohyby Země Časová pásma a změny času Kartografická zobrazení Mapy a jejich interpretace Tematická kartografie Atmosféra a hydrosféra ve vztahu ke globálním změnám	• Tvar a pohyby Země, důsledky pohybů, časová pásma • Kartografie a její využití v praxi • Fyzickogeografické sféry a jejich změny	<i>Enviromentální výchova (člověk a životní prostředí)</i> <i>Enviromentální výchova (člověk a životní prostředí)</i> <i>Enviromentální výchova (člověk a životní prostředí)</i>

• dokáže lokalizovat aktivní tektonické zóny na mapě světa, jejich projevy a důsledky pohybu litosférických desek • zná hlavní hot spot biodiverzity, problémy hlavních biomů a možné způsoby zmírňování/řešení globálních problémů spojených s biosférou	Litosféra a pedosféra ve vztahu k aktuálnímu dění ve světě Biosféra a biodiverzita	• Fyzickogeografické sféry a jejich změny	<i>Enviromentální výchova (člověk a životní prostředí)</i>
4. ročník (zaměření –Přírodní vědy)			
• orientuje se v aktuálních poznatcích o vývoji početnosti světové populace, dokáže vyhledat aktuální údaje a interpretovat grafické výstupy • dokáže popsat změny na politické mapě světa, problematiku uznaných/neuznaných svrchovaných států, orientuje se v problematice oblastí eskalace napětí • dokáže rozdělit sektory hospodářství u vybraných ekonomik států a je schopen jejich analýzy • orientuje se v hlavních regionálních i globálních problémech socioekonomické sféry, dokáže popsat důvody krize v daných oblastech a možné způsoby/snahy o jejich řešení	Světová populace a její vývoj Demografická revoluce a její analýzy Urbánní populace a její změny Změny na politické mapě světa Světové hospodářství a jeho změny Analýzy struktury hospodářství významných ekonomik světa Globální problémy socioekonomické sféry	• Geografické, demografické, etnické a hospodářské charakteristiky • Sídlní struktura a její vývoj, sídlo, obec, město a jejich funkce • Politická geografie, státní zřízení, geopolitické procesy, hlavní světová ohniska napětí • Lokalizační faktory, sektorová a odvětvová struktura a její důsledky na ekonomiku • Světová chudoba, nerovnoměrnost distribuce potravinových zdrojů, energetická krize, obnovitelné a neobnovitelné zdroje	<i>Multikulturní výchova (základní problémy sociokulturních rozdílů)</i> <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (globalizační a rozvojové procesy, globální problémy, jejich příčiny a důsledky)</i> <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (globalizační a rozvojové procesy, globální problémy, jejich příčiny a důsledky)</i> <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (globalizační a rozvojové procesy, globální problémy, jejich příčiny a důsledky)</i>